

OLIMPIADA DE LIMBĂ, COMUNICARE ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ

Etapa județeană, 03 martie 2012

CLASA a VII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timp de lucru: 3 ore. Nu sunt permise mottourile
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Total: 120 de puncte.

Citește cu atenție următoarele texte și răspunde corect cerințelor formulate în sarcinile de lucru:

A. *Am crescut, m-am format și trăiesc într-un univers în care cărțile au fost întotdeauna mult mai importante decât fenomenele naturii. Este destul să mă gândesc cât din ceea ce știu se datorează cărților și cât experienței mele nemijlocite; câte dintre bucuriile mele vin din cărți și câte din frunze; câte dintre nenorocirile mele se datoresc fantasmelor și câte gesturilor, faptelor; câți dintre prietenii mei sunt personaje și câți sunt oameni în carne și oase, ca să înțeleg că în viața mea verbul „a citi” a fost mult mai important decât verbul „a trăi”, atât de important, încât – folosind un foarte mic artificiu poetic – mărturisesc că n-aș putea să mă imaginez trăind fără a citi, dar nu mi-ar fi deloc greu să mă închipui citind și după moarte. Înaintez printr-o lume încropită de cărți, prin orașe pavate cu volume și odăi tencuite cu tomuri; sunt închisă între ziduri construite din incunabile¹, mă închin în catedrale înălțate din palimpseste² și în temple sprijinite pe papirusuri; rătăcesc prin păduri cu frunze de file, pe mări cu valuri de hârtie; lupt în arene rotunjite din opuri, sub un cer cusut din pergamente, pe un nisip măcinat din cuvinte; iubesc în infolii³ și urăsc în manuscrise; un univers de biblioteci fără sfârșit m-a născut și mă cuprinde în sine, și mie îmi rămâne doar dreptul de a citi încă un cuvânt, încă un rând, încă o pagină, încă o operă, încă un raft, încă un perete...*

Ce poate fi norocul în această lume nu născută, ci scrisă, ce poate fi fericirea decât tot o carte, o carte altfel decât celelalte, o capodoperă?

(Ana Blandiana, **Fratele mai mic al lecturii**, în volumul **Cărțile care ne-au făcut oameni**)

B. *Cărțile sunt asemenea unor fluturi. De obicei stau cu aripile lipite, așa cum se odihnesc fluturii pe câte-o frunză, când își desfășoară trompa filiformă ca să soarbă apă dintr-un bob de rouă. Când deschizi o carte, ea zboară. Și tu odată cu ea, ca și când ai călări pe gâtul cu pene fine al unui fluture uriaș. Dar cartea nu are o singură pereche de aripi, ci sute, ca un semn că ea te poate duce nu doar din floare-n floare în această lume glorioasă, ci în sute de lumi locuite. Unele dintre ele seamănă mult cu cea în care trăim, altele sunt populate de ființe care nu ni se arată decât în vise.*

Pe aripile fluturilor noștri de hârtie, asemenea unor solzișori ce irizează lumina, sunt tatuaje ciudate, înscrise cu cerneală tipografică. A trebuit să mergem la școală ca să le deslușim. Stând confortabil pe spinarea mătăsoasă a marelui fluture, citim și zburăm. Căci fluturele nu se urnește de pe frunza lui dacă nu-i inventăm aripile adevărate, care nu sunt de hârtie, nici de cerneală, nici de cuvinte, ci de imagini, atingeri, mirosuri și melodii. Pe toate ni le imaginăm citind. Și atunci înțelegem că zborul, chiar dacă ne duce în lumi îndepărtate, se petrece întotdeauna în noi înșine. Cărțile sunt fluturi cu care zburăm prin propria noastră minte, sub bolta uriașă a teste noastre.

Niciun aparat de zbor nu te-a dus atât de departe. Deslușind runele⁴ ciudate de pe aripile ce lopătează leneș, înțelegi că ele vorbesc despre orașe de cristal și subterane pline de monștri, și regine misterioase și secole îngropate în uitare, numai și numai pentru că toate aceste minuni, miraculoase sau înfricoșătoare, se află deja în tine. Se aflau acolo înainte să-ți începi călătoria. Citind și zburând, ceea ce e unul și același lucru, nu faci decât să desenezi harta magică a propriului tău suflet. Ai știut că ești atât de complicat? Ai fi bănuit că trăiesc atât de multe lumi în tine? [...]

Filmele sunt și ele fluturi, ca și fotografiile sau jocurile pe computer, care te atrag atât de mult. Dar sunt fluturi cu o singură aripă. Mai eficiente și mai directe, dar nu atât de fabuloase. Orice copil ar prefera să zboare pe un fluture uriaș, cu aripile colorate carnavelesc, decât cu deltaplanul.[...]O diferență uriașă există între aripile cărții și aripa filmului sau a fotografiei: privind un film, vezi imagini străine și la fel pentru toți privitorii. Citind o

INSPECTORATUL ȘCOLAR AL JUDEȚULUI IALOMIȚA

carte, privești în tine însuși. Nimeni, niciodată, n-o să citească scrierile citite de tine. Zece oameni care citesc aceeași carte citesc de fapt zece cărți diferite.

(Mircea Cărtărescu, *A patra inimă*, în volumul *Care-i faza cu cititul?*)

¹ *incunabul* – exemplar dintr-o carte tipărită imediat după inventarea tiparului;

² *palimpsest* – pergament sau papirus manuscris de pe care s-a șters (prin radere) scrierea inițială pentru a se putea utiliza din nou, dar pe care se mai văd urmele vechii scrieri;

³ *infoliu* – publicație (carte sau revistă) în care coala de hârtie este îndoită în două având patru pagini;

⁴ *rune* - caractere grafice ale unor vechi alfabet germanice.

SUBIECTUL I – Lectura – 80 de puncte

A. Înțelegerea textului - 16 puncte

1. Precizează mărcile subiectivității naratorului, identificate de tine în textele-suport. **8 puncte**

2. Explică, în 8-10 rânduri, semnificațiile uneia dintre următoarele afirmații: „[...] *sunt închisă între ziduri construite din incunabule*¹, *mă închin în catedrale înălțate din palimpseste*² și *în temple sprijinite pe papirusuri; rățăcesc prin păduri cu frunze de file, pe mări cu valuri de hârtie;*” / „*Cartea nu are o singură pereche de aripi, ci sute*”. **8 puncte**

B. Scriere despre textul literar - 25 de puncte

Redactează o compunere de 20-25 de rânduri, în care să explici rolul lecturii, așa cum este evidențiat în textele-suport.

C. Scriere imaginativă - 25 de puncte

Valorificând mesajul textelor oferite ca suport, alcătuiește o *compunere reflexivă*, de 25-30 de rânduri, cu titlul *Cartea, harta magică a sufletului*. Pentru a obține punctajul maxim, vei avea în vedere următoarele repere:

- corelarea conținutului compunerii cu titlul dat;
- evidențierea stărilor, trăirilor, sentimentelor, atitudinilor proprii, ca manifestări ale subiectivității;
- utilizarea a cel puțin două moduri de expunere, adecvate tipului de compunere;
- folosirea, în compunere, a patru figuri de stil / procedee stilistice diferite;
- viziunea originală asupra temei propuse.
- încadrarea compunerii în numărul de rânduri indicat.

Redactare: pentru ambele compuneri de la punctele b și c vei primi 14 puncte, repartizate astfel: *unitatea compoziției-2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul- 3 puncte; coerența textului- 2 puncte; ortografie- 3 puncte.* (0-1 greșeli-3p.; 2-3 greșeli-2p.; 4 greșeli-1p.; peste 4 greșeli-0p.); *punctuația și așezarea în pagină- 2 puncte; creativitate și originalitate- 2 puncte.*

SUBIECTUL al II-lea – Practica rațională și funcțională a limbii – 10 puncte

Redactează un text, de 8-10 rânduri, în care să-ți exprimi opinia despre afirmația: *Zece oameni care citesc aceeași carte citesc de fapt zece cărți diferite.* (Mircea Cărtărescu, *A patra inimă*, în volumul *Care-i faza cu cititul?*)

SUBIECTUL al III-lea – Elemente de construcție a comunicării – 20 de puncte

1. Scrie câte un sinonim contextual pentru cuvintele: *fantasme, mărturisesc, glorioasă, irizează*. **4 puncte**
2. Ilustrează, prin patru exemple, polisemia verbului *a crește*. **4 puncte**
3. Selectează, din fiecare text propus, câte *un substantiv în cazul dativ, un adjectiv pronominal posesiv în cazul acuzativ și un verb impersonal*. **6 puncte**
4. Construiește câte un enunț, prin care să ilustrezi trei funcții sintactice diferite ale unui pronume demonstrativ de identitate. **6 puncte**

Prof. Vișan Valentina – Școala cu cls. I-VIII Dridu
Prof. Popa Constantin – Școala cu cls. I-VIII Nr. 2 „Sf. Andrei” Slobozia
Prof. Popa Lucia – Școala cu cls. I-VIII Nr. 7 „Aurel Vlaicu” Fetești